

Digitalisaation edistämisen ohjelman verkostotilaisuus 23.3.2021 Verkkoseminaari

Kuntaministeri Sirpa Paateron avauspuheenvuoro klo 9.00-9.10

Hyvät kuulijat,

Hyvää huomenta kaikille ja tervetuloa tähän digitalisaation edistämisen ohjelman verkostotilaisuuteen. Kuulin, että mukaan on ilmoittautunut ennätysmäärä toimijoita niin valtiolta, kunnista kuin yrityksistä ja järjestökentältä. Yhdessä olemme enemmän ja selviämme vaikeistakin haasteista.

Digiohjelman toinen toimintavuosi on hyvässä vauhdissa. Ohjelman kattaukseen sisältyy tänäkin vuonna monenlaista tehtävää julkisen hallinnon digitalisaation edistämiseksi. Haluamme tuottaa laadukasta digitaalista palvelua ja sitä kautta hyvinvointia ihmisille sekä ja toimintaedellytyksiä ja kilpailukykyä yrityksille.

Tulevien yhteisiä tehtäviämme ovat digiohjelmassa ainakin digituen kehittäminen ja vakiinnuttaminen, digipalvelujen yhteiskehittäminen, palvelujen saavutettavuuden ja asiakaslähtöisyyden varmistaminen sekä digitalisaation lainsäädäntöön liittyvä työ. Ohjelmassa on myös valmisteltu ehdotus uudenlaisista, systeemiseen ajattelutapaan ja verkostomaiseen yhteistyöhön perustuvasta julkisen hallinnon digitalisaation edistämisen mittareista ja tilannekuvasta. Tästä kaikesta kuulette tänään kohta enemmän.

Digipalveluja kehitettäessä on huolehdittava, että kaikki pysyvät muutoksessa mukana. Koronaepidemian myötä tämän varmistaminen on entisestään korostunut. Palvelujen on oltava niin helppokäyttöisiä ja asiakaslähtöisesti tehtyjä, että tukea ja neuvontaa niiden käyttöön tarvittaisiin mahdollisimman vähän. Samalla on tiedostettava, että kaikki eivät tule parhaitakaan digitaalisia palveluita itsenäisesti käyttämään ja tukea siis tarvitaan. Julkisen hallinnon tulee myös edistää kansalaisten digitaalisten vahvistamista ja ylläpitämistä. Palvelujen ja laitteiden peruskäytön hallitsemisen rinnalla yhä tärkeämmiksi ovat tulleet esimerkiksi tietosuojasta ja –turvasta huolehtiminen sekä medialukutaito.

Digituen valtakunnallinen kehittäminen elää kiinnostavaa aikaa. Digituen toimintamallia on toimeenpantu Digi- ja väestötietovirastossa valtakunnallisella tasolla vuodesta 2018 ja samasta vuodesta lähtien myös alueellisissa koordinaatiohankkeissa. Alueellisissa koordinaatioissa on näiden vuosien aikana ollut mukana 17 maakuntaa ja tällä hetkellä työ on käynnissä 14 maakuntaliiton alueella. Tavoitteena on aktiivinen digituen verkosto, joka vahvistaa asukkaiden mahdollisuutta saada digitukea ja hoitaa asioitaan sähköisesti.

Digituen verkostoissa oli viime vuonna mukana yli 600 toimijaa. Se on todella vaikuttava määrä erilaisia organisaatioita, kuten kuntia, järjestöjä, oppilaitoksia ja yrityksiä. Digituen kehittäminen tapahtuu vahvasti verkostoissa ja haluan tässä kiittää teitä kaikkia toimijoita hyvästä tukityöstä ja aktiivisesta osallistumisesta digituen yhteiseen kehittämiseen.

Hankkeet ja kokeilut ovat olleet hyvä tapa saada tämä muutos käyntiin, mutta nyt on aika ryhtyä vakiinnuttamaan toimintaa. Tämän vuoden keskeisin tehtävä digituen osalta on ratkaista digituen vakiinnuttamiseen liittyvät kysymykset ja tehdä uuteen vaiheeseen siirtymisessä tarvittavat päätökset.

----- (Hyvät kuulijat)

Vuodenvaihteen molemmin puolin tehdyssä julkisen hallinnon digitalisaation mittaamis- ja tilannekuvatyössä on saatu lupaavia tuloksia. Tässä systeemisessä tarkastelussa digitalisaatiota ei tarkasteltu vain teknologiasta käsin, vaan laajemmin sen vaikutuksia läpi yhteiskunnan niin hyvinvointiin, yritysten elinvoimaan kuin esimerkiksi luonnon kantokykyyn. Näen digitalisaatiokehityksen johtamisen kannalta hyödyllisenä, että digimurroksen systeemiin kuuluvia tekijöitä on saatu näin laajasti kuvattua. Hahmottuva kuva julkisen hallinnon digimurroksesta kertoo paljon tiedon hyödyntämisen mahdollisuuksista sekä kansalaisten ja yhteisöjen luottamuksen avainroolista tässä murroksessa. Työmme nauttima luottamus määrittää mahdollisuutemme edetä. Ja aina otettuumme askelia meidän tulee jälleen lunastaa tuo luottamus kaikki mukaan ottavilla yhdenvertaisilla ja saavutettavilla palveluilla.

Pidän tärkeänä, että tämä tilannekuvatyö saa jatkoa digiohjelmassa ja sen verkostoissa ja osaltaan auttaa meitä kohti tavoitteena olevaa digitalisaatioon nojaavaa julkisen hallinnon toimintatapojen ja palvelujen muutosta.

----- (Hyvät kuulijat)

Haluan vielä tuoda esiin, että Digiohjelman rinnalla hallitusohjelman digitavoitteita edistää myös joukko muita hankkeita. Nostan esiin valtiovarainministeriön, Digi- ja väestötietoviraston ja Poliisihallituksen Digitaalisen henkilöllisyyden hankkeen. Sen tavoitteena on vuoteen 2023 mennessä kehittää toimintamalli ja tuottaa tarvittavat ratkaisut, joiden avulla valtion vahvistama yksilön identiteetti voidaan osoittaa digitaalisella henkilöllisyystodistuksella.

Tämän digitaalisen henkilöllisyystodistuksen tulee olla laajasti ja syrjimättömästi koko väestön saatavilla ja myös tosiasiallisesti kaikkien käytettävissä. Digitaalinen ympäristö on nykyään niin kiinteä osa yhteiskuntaamme, että valtion velvollisuus on taata kaikille edellytykset toimia ja käyttää palveluita tässä ympäristössä. Digitaalinen identiteetti voidaankin tulevaisuudessa nähdä samalla tavalla perustavanlaatuisena oikeutena kuin mitä mahdollisuus saada henkilöllisyystodistus tai passi on tällä hetkellä.

Henkilötietojen osoittamisen lisäksi digitaalisen identiteetin hankkeessa on pidemmällä aikavälillä tavoitteena, että henkilö voi hallita ja osoittaa varmistettuna myös monenlaisia muita tietoja itseltään, esimerkiksi vaikkapa osoitteen tai erilaisia viranomaislupia. Tarkoitus on, että kehitettävään välineeseen voitaisiin kytkeä ja sen kautta todentaa myös yksityisten palveluntarjoajien tietoa. Vastaavasti valtion varmentama yksilön digitaalinen identiteetti olisi käytettävissä myös uusien yksityisten tunnistautumISRatkaisujen pohjana.

Hyvät kuulijat

Toivotan teille antoisaa tilaisuutta, hyödyntäkää tarjolla olevia yhteistyömahdollisuuksia ja ennen kaikkea jakakaa keskenänne oppeja ja kokemuksia!